

Laki

eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan sellaisiin jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*, tarkoitettuihin 69 artiklan a ja b alakohdan mukaisiin korvauksiin, suunnitelma-asetuksen 73 artiklan mukaisiin ei-tuotannollisiin investointeja koskevaan korvaukseen sekä suunnitelma-asetuksen 15 artiklan ja 78 artiklan 3 kohdan mukaiseen korvaukseen maatilojen neuvontapalveluihin, jotka on sisällytetty Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan vuosille 2023—2027.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *aktiiviviljelijällä* Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (/) 3 §:ssä tarkoitettua viljelijää;
- 2) *viljelijällä* suunnitelma-asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua viljelijää;
- 3) *puolisolla* viljelijän aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä;
- 4) *maatalousmaalla* Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettua alaa;
- 5) *maatilalla* suunnitelma-asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tilaa;
- 6) *kosteikkoinvestoinnilla* hoidettavien kosteikkojen, pienten kosteikkojen ketjujen sekä kosteikkomaisten tulva-alueiden ja -tasanteiden perustamista niiden luontaisille paikoille, herkästi tulviville pelloille ja pengerryille kuivatusalueille, kaksitasuomien perustamista, uomien kunnostamista luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti sekä viljelyksessä olevien turvepeltojen muuttamista kosteikoksi tai suon kaltaiseksi alueeksi.

3 §

Korvausmuodot

Tämän lain nojalla voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen:

- 1) 70 artiklassa tarkoitettua tukea ympäristö-, ilmasto- ja muihin hoitositoumuksiin;

2) 71 artiklassa tarkoitettua tukea luonnonhaittoihin ja muihin aluekohtaisiin haittoihin (*luonnonhaittakorvaus*);

3) 73 artiklassa tarkoitettua tukea ei-tuotannollisiin investointeihin (*ei-tuotannollisten investointien korvaus*).

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja ympäristö-, ilmasto- ja muita hoitositoumuksia ovat:

1) ympäristösitoumukset ja -sopimukset (*ympäristökorvaus*);

2) luonnonmukaisen tuotannon sitoumukset (*luonnonmukaisen tuotannon korvaus*);

3) eläinten hyvinvointisitoumukset (*eläinten hyvinvointikorvaus*).

Tämän lain nojalla voidaan lisäksi myöntää korvausta suunnitelma-asetuksen 15 artiklassa ja 78 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin maatalojen neuvontapalveluihin.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettua korvauksen kohteena olevaan toimenpiteeseen voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 146 artiklassa tarkoitettua kansallista lisärahoitusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen käyttöön ottamisesta, korvausmuodoista, korvausalueista, korvauksen enimmäismäärästä sekä korvausten vuosittaisesta myöntämisestä.

4 §

Korvauksen yleiset edellytykset

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua korvauksen saajan tulee noudattaa suunnitelma-asetuksen 12 ja 13 artiklassa sekä mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitettuja ehdollisuuden vaatimuksia lukuun ottamatta 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua ei-tuotannollisten investointien korvauksen saajaa.

Ympäristökorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja luonnonhaittakorvauksen edellytyksenä on lisäksi, että korvauksen saaja noudattaa valitsemiensa toimenpiteiden mukaisesti Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua maataloustoiminnan vaatimusta sekä suunnitelma-asetuksen 70 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevia vähimmäisvaatimuksia.

Eläinten hyvinvointikorvauksen, luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvauksen ja alkupe-
räisrotueläinten kasvattamisesta maksettavan ympäristökorvauksen edellytyksenä on 1 momentissa säädettyjen vaatimusten lisäksi, että korvauksen saaja noudattaa suunnitelma-asetuksen 70 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja eläinten hyvinvointia koskevia vähimmäisvaatimuksia.

Edellä 1—3 momentissa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta siltä osin kuin kyse on 10 §:ssä tarkoitettua korvauksesta maatalojen neuvontapalveluihin.

Tässä laissa tarkoitettua sitoumuksen antamisen, sopimuksen tekemisen ja korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijana oleva luonnollinen henkilö tai hänen puolisonsa on tu-
kivuotta taikka sitoumus- tai sopimuskauden alkamista edeltävän vuoden joulukuun 31 päivänä vähintään 18-vuotias. Alle 18-vuotias voi antaa sitoumuksen, hänen kanssaan voidaan tehdä sopimus ja hänelle voidaan myöntää korvausta, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä. Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1—3 momentissa tarkoitettuja vaatimuksista, maatalousmaasta ja sen käytöstä muuhun kuin maataloustoimintaan ja poistamisesta maatalouskäytöstä sekä perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja vähimmäiskoosta.

Ympäristökorvaus

Ympäristökorvausta voidaan myöntää ympäristökorvauksen piiriin kuuluvien toimenpiteiden toteuttamista koskevan ympäristösitoumuksen perusteella ja seuraavien ympäristösopimusten perusteella:

- 1) maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva ympäristösopimus;
- 2) kosteikkojen hoitoa koskeva ympäristösopimus;
- 3) alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus;
- 4) alkuperäiskasvien varmuuskokoelmia koskeva ympäristösopimus;
- 5) alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva ympäristösopimus;
- 6) alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskeva ympäristösopimus.

Ympäristösitoumuksen voi antaa aktiiviviljelijä. Aktiiviviljelijän tulee sitoutua tilakohtaisiin toimenpiteisiin. Aktiiviviljelijä voi lisäksi toteuttaa yhtä tai useampaa lohko kohtaista toimenpidettä. Ympäristösitoumuksen perustuvan ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että aktiiviviljelijällä on hallinnassaan koko sitoumuskauden ajan vähintään viisi hehtaaria sitoumuksen sisältävää korvauskelpoista alaa tai, jos kyse on puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä ympäristökorvauksesta, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyksessä olevaa sitoumuksen sisältävää korvauskelpoista alaa.

Ympäristösopimuksen voi tehdä viljelijä. Ympäristösopimuksen voi lisäksi tehdä rekisteröity yhdistys kosteikkojen hoitoa tai maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevista toimenpiteistä ja vesilain (587/2011) 12 luvussa tarkoitettu vesioikeudellinen yhteisö kosteikkojen hoitoa koskevista toimenpiteistä. Ympäristösopimuksen alkuperäiskasvilajikkeen ylläpidosta voi tehdä alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitäjä sellaisen lajikkeen viljelystä, joka on hyväksytty siemenlain (600/2019) 8 §:ssä tarkoitettuun kasvilajikeluetteluun. Ympäristösopimus alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpidosta voidaan tehdä kansallista kasvigeenivaraohjelmaa koordinoivan tahon kanssa. Ympäristösopimus alkuperäisrotujen perimän säilytyksestä voidaan tehdä kansallista eläingenivaraojelmaa koordinoivan tahon kanssa. Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskevan ympäristösopimuksen ja alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskevan ympäristösopimuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että maa- ja metsätalousministeriö on hyväksynyt geenivarojen säilytystä koskevan toimenpidesuunnitelman.

Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskevaan ympäristösopimukseen ja alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskevaan ympäristösopimukseen liittyvistä hankinnoista säädetään julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettussa ympäristösopimuksessa viljelijä sitoutuu lohko kohtaisiin toimenpiteisiin pellon ulkopuolisella alueella. Kaikkien 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen ympäristösopimusten osalta on tehtävä tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (/), jäljempänä *toimeenpanolaki*, 20 §:n 5 momentissa tarkoitettu hallinnollinen tarkastus, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Tarkastus on tehtävä ennen kuin sopimuksen perusteella maksetaan ympäristökorvausta toisesta sopimusvuodesta. Ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että sopimuksen kohteena oleva ala on vähintään 0,30 hehtaaria. Sopimusalueen on oltava ympäristösopimuksen tekijän hallinnassa koko sopimuskauden. Sopimus voidaan tehdä vuokratusta alasta, sillä edellytyksellä, että vuokrasopimus on voimassa koko sopimuskauden.

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen tekemisen ja sen nojalla myönnettävän ympäristökorvauksen edellytyksenä on, että korvauksen saajalla on hallinnassaan koko korvauksen kattaman ajan vähintään:

- 1) yksi eläinyksikkö, jos kyse on naudoista, lampaista, vuohista tai hevosista; tai
- 2) 0,296 eläinyksikköä, jos kyse on maatiaiskanoista tai -kukoista.

Toimeenpanolaissa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen päättää ympäristösitoumuksen hyväksymisestä sekä 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun ympäristösopimuksen tekemisestä. Tässä pykälässä tarkoitettu ympäristösitoumus annetaan ja 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettu ympäristösopimus tehdään viideksi vuodeksi, jonka jälkeen niitä voidaan jatkaa enintään kahdella vuodella kerrallaan. Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ympäristösopimus tehdään yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen myöntämisen edellytyksistä, ympäristökorvauksen piiriin kuuluvista toimenpiteistä, niistä luopumisesta ja niiden vaihtamisesta, korvauskaudesta, rahoituksesta, korvauskelpoisesta alasta ja sen siirtämisestä, edellä 5 momentissa tarkoitettun muun alan määritelmästä, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, korvauksen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta, ympäristösopimuksista ja niiden ehdoista, etusijajärjestyksestä sitoumuksia annettaessa ja sopimuksia tehtäessä, eläinyksiköistä, eläinyksiköiden laskemisesta, maatalouden geenivarojen säilyttämistoimenpiteistä ja korvauksen määrästä, toimenpidesuunnitelman sisällöstä sekä muista korvauksen ehdoista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ympäristökorvauksen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta maatilalla.

6 §

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

Luonnonmukaisen tuotannon korvausta voidaan myöntää luonnonmukaisesta tuotannosta tai siihen siirtymisestä aktiiviviljelijälle, joka antaa viiden vuoden pituisen sitoumuksen luonnonmukaisesta kasvintuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta ja joka on ilmoittautunut luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään ja joka noudattaa luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848 III luvussa tarkoitettuja tuotantosääntöjä.

Luonnonmukaista kasvintuotantoa koskevan sitoumuksen perusteella maksettavan luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumuskauden ajan vähintään viisi hehtaaria sitoumukseen sisältyvää korvauskelpoista peltoalaa, tai, jos kyse on puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä luonnonmukaisesta tuotannosta, vähintään yksi hehtaari sitoumukseen sisältyvää puutarhakasvien viljelyksessä olevaa korvauskelpoista peltoalaa.

Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen perusteella maksettavan luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijä antaa sitoumuksen myös luonnonmukaisesta kasvintuotannosta ja että viljelijällä on kunakin sitoumusvuonna hallinnassaan keskimäärin vähintään viisi eläinyksikköä luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa.

Toimeenpanolain 7 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen päättää luonnonmukaista kasvintuotantoa tai luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen hyväksymisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitettua sitoumusta voidaan jatkaa viiden vuoden sitoumuskauden jälkeen enintään kahdella vuodella kerrallaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauskelpoisesta alasta ja sen siirtämisestä, rahoituksesta, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, korvauksen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta, etusijajärjestyksestä sitoumuksia annettaessa, eläinyksiköistä, keskimääräisen eläintiheyden laskemisesta ja muista korvauksen ehdoista.

7 §

Eläinten hyvinvointikorvaus

Eläinten hyvinvointikorvausta voidaan myöntää viljelijälle, joka antaa sitoumuksen vähintään yhden eläinten hyvinvointia edistävän toimenpiteen toteuttamisesta.

Eläinten hyvinvointikorvauksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Eläimiä on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään:

- 1) 15 eläinyksikköä, jos kyse on naudoista tai sioista maksettavasta korvauksesta;
- 2) viisi eläinyksikköä, jos kyse on lampaista tai vuohista maksettavasta korvauksesta;
- 3) 60 eläinyksikköä, jos kyse on broilereista ja kalkkunoista maksettavasta korvauksesta;
- 4) 14 eläinyksikköä, jos kyse on munivista kanoista ja näiden emoista maksettavasta korvauksesta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua eläinmäärää laskettaessa otetaan huomioon tuotantomuodolle tyypilliset tuotantokatkokset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauksen määrästä, rahoituksesta, eläinyksiköistä, eläinyksiköiden laskemisesta ja 3 momentissa tarkoitettua tuotantokatkokosten huomioimisesta sekä muista korvauksen ehdoista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta maatilalla.

8 §

Luonnonhaittakorvaus

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää aktiiviviljelijälle, joka noudattaa korvauksen ehtoja. Korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoista maatalousmaata.

Luonnonhaittakorvauksen tasoa voidaan laskea asteittain tilakoon kasvaessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauskelpoisesta alasta ja sen siirtämisestä, korvauskaudesta, rahoituksesta, korvauksen alueellisesta eriyttämisestä, korvauksen asteittaisesta alentamisesta tilakoon perusteella, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, korvauksen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta sekä muista korvauksen ehdoista.

9 §

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Ei-tuotannollisten investointien korvausta voidaan myöntää viljelijälle, rekisteröidylle yhdistykselle ja vesilain 12 luvussa tarkoitetulle vesioikeudelliselle yhteisölle kosteikkoinvestoinnista. Kosteikkoinvestoinnin pinta-alan on oltava reuna-alueineen vähintään 0,3 hehtaaria. Ei-tuotannollisten investointien korvauksen kohteen on oltava korvauksen hakijan hallinnassa koko investointihankkeen toteuttamisen ajan.

Ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että investoinnin kohteen hoidosta tehdään 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu sopimus.

Kosteikkoinvestoinnin osalta on tehtävä toimeenpanolain 20 §:n 5 momentissa tarkoitettu hallinnollinen tarkastus, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Korvauksen käyttämisestä tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä urakalla teettämisestä säädetään julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, korvauksen määrästä ja korvauksen muista ehdoista.

10 §

Korvaus maatilojen neuvontapalveluihin

Korvausta maatilojen neuvontapalveluihin voidaan myöntää suunnitelma-asetuksen 15 artiklassa ja 78 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvonnasta.

Korvaus maksetaan toimeenpanolain 46 §:n mukaisesti hyväksytyille neuvojalle, tai jos tämä on toisen palveluksessa, hänen työnantajalleen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maatilojen neuvontapalvelujen korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä, korvauksen määrästä, neuvonnan sisällöstä, rahoituksesta ja korvauksen määräytymisperusteista.

11 §

Korvauksen maksamisen edellytykset

Ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että korvauksen saaja toimittaa korvauksen myöntävälle viranomaiselle vuosittain korvauksen maksua koskevan hakemuksen sähköisesti toimeenpanolain 12 §:ssä säädetyllä tavalla. Eituotannollisten investointien korvausta sekä 5 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettua ympäristösopimuksen johdosta maksettavaa ympäristökorvausta maksetaan enintään myönnetyn korvauksen määrää vastaava osuus maksuhakemukseen sisältyvistä hyväksyttävistä kustannuksista.

Neuvojan on annettava neuvonnasta elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle ennakoilmoitus. Maatilojen neuvontapalveluista maksettavan korvauksen edellytyksenä on, että neuvonnan saaja on vahvistanut neuvontapalvelun toteutumisen, neuvontatapahtumasta ja annetun neuvonnan sisällöstä annetaan riittävä selvitys ja että korvausta haetaan neljän kuukauden kuluessa edellä mainitusta ennakoilmoituksesta.

Pienin lohkokoko, josta voidaan maksaa tässä laissa tarkoitettuja korvauksia, on 0,05 hehtaaria. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että maksettavan korvauksen määrä sitoumus-, sopimus- tai korvausvuodelta on korvauksen saajaa ja yksittäistä korvausta kohden vähintään 100 euroa.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että toimeenpanolain 20 §:ssä tarkoitettu hallinnollinen tarkastus on tehty 3 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen korvausmuotojen tarkastettavissa olevista tukiehdoista ennen yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 44 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ennakon tai ensimmäisen erän maksamista. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että toimeenpanolain 21 §:ssä tarkoitettua pinta-alamonitoroinnin alustavien tulosten tulee olla käytävissä ennen ennakon maksamista ja valmiina ennen ensimmäisen erän maksamista. Jos maatilaa kohdistuu paikan päällä tehtävä valvonta, paikan päällä tehtävän valvonnan tulee olla maatilalla osalta loppuun suoritettu ennen ensimmäisen erän maksua.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä korvauksen maksamisen edellytyksistä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen alarajan laskennassa käytettävistä perusteista.

Ruokavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä korvauksen hakemisesta noudatettavasta menettelystä ja 2 momentissa tarkoitettua ennakoilmoituksesta.

12 §

Sitoumuksen ja sopimuksen muuttaminen, mukauttaminen ja siirtäminen

Tässä laissa tarkoitettua sitoumusta ja 5 §:n 1 momentin 1—3 ja 6 kohdassa tarkoitettuja ympäristösopimuksia voidaan muuttaa sitoumus- ja sopimuskauden aikana. Luonnonmukaisesta tuotannosta annettu kasvintuotantositoumus voidaan muuttaa luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettavaksi sitoumukseksi. Luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettu sitoumus voidaan muuttaa luonnonmukaisesta kasvintuotannosta annettavaksi sitoumukseksi, jos luonnonmukaisen kotieläintuotannon vaatimus eläinyksikkömäärästä ei enää täyty. Korvauksensaajan on noudatettava muutettua sitoumusta ja sopimusta alkuperäisen sitoumuksen ja sopimuksen voimassaolon loppuun saakka.

Tässä laissa tarkoitettuun sitoumukseen ja 5 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuihin ympäristösopimuksiin sisältyvää alaa voidaan muuttaa sitoumus- ja sopimuskauden aikana valvonnan, peltolohkokisterin ajantasaistuksen ja korvauksen saajan hakemuksen perusteella. Edellä 5 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun sopimukseen sisältyvää alaa ja sopimuksen ehtoja voidaan muuttaa toimeenpanolain 20 §:n 5 momentissa tarkoitettun hallinnollisen tarkastuksen perusteella.

Edellä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa tai alkuperäisrotujen perimän säilyttämistä koskevaa toimenpidesuunnitelmaa voidaan muuttaa.

Jos korvauksensaaja siirtää 5 tai 6 §:ssä tarkoitettun sitoumuksen tai 5 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettun ympäristösopimuksen tai näihin kuuluvaa alaa toiselle, siirronsaaja voi jatkaa sitoumuksen tai ympäristösopimuksen taikka niiden osan noudattamista jäljellä olevan sitoumus- tai sopimuskauden ajan. Jos siirronsaaja ei jatka sitoumuksen tai ympäristösopimuksen noudattamista, sitoumus tai sopimus raukeaa. Sitoumuksen tai sopimuksen siirtäneeltä korvauksensaajalta ei edellytetä tällöin jo maksetun korvauksen takaisin maksamista. Korvauksensaaja voi siirtää 7 §:ssä tarkoitettun sitoumuksen tai 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettun ympäristösopimuksen, jos koko maatilalla hallinta samalla siirretään toiselle. Sitoumuksen tai ympäristösopimuksen taikka niiden osan siirtämistä on haettava 15 työpäivän kuluessa niiden kohteena olevan alan tai eläinten omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä.

Sitoumusta ja ympäristösopimusta voidaan mukauttaa kyseisen korvauksen ehtoja koskevan lainsäädännön muutosten huomioimiseksi siten kuin suunnitelma-asetuksen 70 artiklan 7 kohdassa säädetään. Jos korvauksensaaja ei hyväksy mukautusta, sitoumus tai ympäristösopimus raukeaa, eikä jo maksettua korvausta peritä takaisin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä sitoumuksen tai sopimuksen muuttamisen, siirtämisen ja mukauttamisen edellytyksistä.

13 §

Sitoumuksen ja sopimuksen lakkaaminen

Tässä laissa tarkoitettu sitoumus tai ympäristösopimus raukeaa, jos eläinmäärä tai korvauskelpoinen ala laskee sitoumuksen tai ympäristösopimuksen siirtämisen johdosta alle vaaditun vähimmäismäärän.

Sitoumuksesta ja ympäristösopimuksesta voidaan luopua kesken niiden voimassaolokauden yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 3 artiklassa tarkoitetuissa ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteissa.

Ympäristösopimus tai sen osa voidaan purkaa, jos korvauksen saaja on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta olennaisesti virheellisen tiedon taikka jos hän tai maatilanyöhempi omistaja, jolle sopimus on siirretty, olennaisesti rikkoo sopimusehtoja. Edellä 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu ympäristösopimus voidaan purkaa, jos sopimuksen kohteena oleva ala ei täytä korvauksen myöntämisen edellytyksiä. Jos ympäristösopimus puretaan, sopimuksen perusteella maksettu korvaus on perittävä takaisin koko sopimuskaudelta.

Takaisinperintään sitoumuksen tai sopimuksen lakatessa sovelletaan muilta osin toimeenpanolakia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä sitoumuksen tai sopimuksen lakkaamisen edellytyksistä.

14 §

Ei-tuotannollisten investointien korvausta koskevan tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Ei-tuotannollisten investointien korvausta koskevan päätöksen mukainen oikeus korvaukseen voidaan siirtää toiselle, jos korvauksen myöntämisen edellytykset täyttyvät ja siirronsaaja täyttää mainitun korvauksen saajaa koskevat edellytykset.

15 §

Korvauksen epääminen

Tässä laissa tarkoitettu korvaus voidaan jättää myöntämättä ja maksamatta sekä 5 ja 6 §:ssä tarkoitettu sitoumus sekä 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu ympäristösopimus jättää hyväksymättä, jos korvauksen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta.

Sitoumuksen ja ympäristösopimuksen perusteella maksettu korvaus on perittävä takaisin koko sitoumus- ja sopimuskaudelta, jos edellytykset, joiden perusteella korvausta myönnetään, eivät ole lainkaan täyttyneet koko sitoumus- ja sopimuskauden aikana.

Uutta sitoumusta ei voi antaa tai uutta ympäristösopimusta tehdä, jos korvauksen saaja on kesken sitoumus- tai sopimuskauden luopunut vastaavasta sitoumuksesta tai sopimuksesta eikä luopumisesta ole kulunut kahta vuotta.

Uutta 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua ympäristösopimusta ei voi tehdä, jos valvonnassa on todettu, että korvauksen saaja on jättänyt olennaisesti noudattamatta vastaavaan sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja korvauksen hakemista edeltävän kahden sopimusvuoden aikana.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin epäämisen perusteista sekä korvausjärjestelmän ulkopuolelle sulkemisesta.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Tällä lailla kumotaan eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettu laki (1360/2014).

17 §

Siirtymäsäännökset

Eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain nojalla annetut valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetukset sekä Ruokaviraston määräykset jäävät edelleen voimaan, kunnes toisin säädetään tai määrätään.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleeseen hakemukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat, eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain mukaiset sitoumukset ja sopimukset muunnetaan niiden jäljellä olevan sitoumus- tai sopimuskauden loppuun asti tämän lain mukaisiksi ympäristösitoumuksiksi, ympäristösopimuksiksi tai luonnonmukaista tuotantoa koskeviksi sitoumuksiksi, jos korvauksen saaja hyväksyy muuntamisen. Jos korvauksen saaja ei hyväksy muuntamista, sitoumukset ja sopimukset raukeavat ilman korvauksen saajan velvollisuutta maksaa korvaus takaisin.

Jos korvauksen saajalla on ollut eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain mukainen maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva ympäristösopimus tai kosteikkojen hoitoa koskeva ympäristösopimus, hän voi tehdä tämän lain 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun ympäristösopimuksen.

Mitä 5 §:n 5 momentissa säädetään hallinnollisesta tarkastuksesta, sovelletaan 31 päivän joulukuuta 2019 jälkeen tehtyihin vastaaviin tarkastuskäynteihin, jotka ovat koskeneet eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain mukaisia maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevia ympäristösopimuksia ja kosteikkojen hoitoa koskevia ympäristösopimuksia ja joissa sopimuksen kohteena oleva ala on mitattu, todettu korvauskelpoiseksi ja hyväksytty sopimukseen.

Jos kosteikkoinvestointiin on myönnetty ennen tämän lain voimaantuloa ei-tuotannollisten investointien korvausta, kohteen hoidosta tehtävään sopimukseen sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Mitä 15 §:n 4 momentissa säädetään valvonnasta, sovelletaan 31 päivän joulukuuta 2020 jälkeen valvonnassa tehtyihin havaintoihin.

Helsingissä 29.12.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen